Beantwoorden vragen RvO

Zaaknummer: 0000522820
Contactpersoon: A. Homan
Datum: 18 september 2026
Betreft: beantwoording art 38 RVO vraag Pro6 inz. eenzaamheid
Portefeuillehouder: J. Ploos van Amstel
Bijlagen: n.v.t.

Beste dames en heren,

Op 1 September 2026 heeft mevr. van de Burgt enkele vragen gesteld op grond van artikel 38 RvO. Hieronder vindt u de beantwoording van deze vragen.

1. In hoeverre bevestigen de meest recente cijfers en lokale signalen het beeld van eenzaamheid in Cranendonck, en welke verschillen ziet het college tussen kernen, leefvormen, leeftijdsgroepen en inwoners met een beperkt sociaal netwerk of mobiliteitsbeperking?

De cijfers (zie pagina 2) bevestigen het beeld dat eenzaamheid een toenemend probleem is. Hierin zien we verschillen tussen sociale en emotionele eenzaamheid. Ouderen missen een netwerk door het wegvallen van partner, familie en vrienden en door beperkingen in mobiliteit. Jongeren en jongvolwassenen ervaren meer emotionele eenzaamheid: het missen van een diepe, betekenisvolle binding, vaak versterkt door prestatiedruk of het wegtrekken van vrienden naar studentensteden. Hierbij is het risico op eenzaamheid groter bij alleenwonenden (met name 85-plussers) en inwoners met een lagere sociaaleconomische status. Er is een duidelijke link tussen bestaanszekerheid (armoede, schulden) en het sociaal geïsoleerd raken.

Percentage eenzame inwoners (Gezondheidsmonitor 2024)

	18-64 jaar	65+ jaar
Budel en Dorplein	56%	56%
Schoot		48%
Maarheeze	47%	54%
Soerendonk en Gastel	34%	46%
Cranendonck totaal	49%	53%

Sociale steun vanuit omgeving (Gezondheidsmonitor 2024)

	18-64 jaar	65+ jaar
Budel en Dorplein	90%	92%
Schoot		97%
Maarheeze	92%	92%
Soerendonk en Gastel	93%	98%
Cranendonck totaal	91%	93%

Ervaart sociale samenhang in de buurt (Gezondheidsmonitor 2024)

	18-64 jaar	65+ jaar
Budel en Dorplein	13%	25%
Schoot		25%
Maarheeze	13%	19%
Soerendonk en Gastel	30%	35%
Cranendonck totaal	16%	25%

Heeft mensen in de buurt om op terug te vallen (Gezondheidsmonitor 2024)

	18-64 jaar	65+ jaar
Budel en Dorplein	74%	80%
Schoot		83%
Maarheeze	64%	87%
Soerendonk en Gastel	79%	89%
Cranendonck totaal	71%	83%

2. Welke factoren verklaren volgens het college de relatief hoge mate van eenzaamheid in Cranendonck, en is het college bereid te onderzoeken wat andere gemeenten met lagere cijfers doen, zoals Heeze-Leende?

Een verklaring voor de gemeente Cranendonck kan zijn dat we relatief meer ouderen hebben. Een andere verklaring kan zijn dat we relatief veel inwoners (47%) hebben van 65+ die door gezondheidsproblemen beperkt is in het dagelijks leven. Als gemeente willen wij zeker leren van anderen en is 'eenzaamheid' al een thema wat regionaal wordt besproken.

3. Welke voorzieningen en activiteiten worden momenteel ingezet tegen eenzaamheid, hoeveel inwoners worden bereikt, hoe worden ernstig of langdurig eenzame inwoners gesignaleerd, en welke groepen worden nu nog onvoldoende bereikt? Daarnaast horen wij graag in hoeverre het huidige aanbod aansluit bij volwassenen, variërend in de leeftijd tussen 18 en 55 jaar, die eenzaamheid ervaren.

Als gemeente zijn we aangesloten bij de landelijke aanpak 'Een tegen eenzaamheid'. Een lokale werkgroep (Cordaad welzijnswerk, jongerenwerk, Lumens, GGzE, sociaal makelaars en GGD) maakt plannen om verbinding te stimuleren en hulpvragen te bundelen. Voorbeelden van initiatieven die hieruit zijn voortgekomen is een groep voor kwetsbare (jong)volwassenen 'samen voor elkaar'. Ze komen 2x per maand bij elkaar en bedenken en organiseren zelf activiteiten (indien nodig met ondersteuning van en sociaal makelaar).

Daarnaast is in 2025 informatie gebundeld voor inwoners op een pagina in het HAC tijdens de week tegen eenzaamheid. Dit zijn veelal structurele activiteiten. Voor 2026 ligt de focus van de werkgroep op het activeren van inwoners om zelf in actie te komen en naar elkaar om te kijken;

We hebben jaarlijks budget beschikbaar om initiatieven van inwoners en lokale partners te helpen opstarten. Het kan gaan om kleine projecten, eenmalige activiteiten of grotere plannen die zorgen voor meer verbinding tussen mensen en eenzame mensen in contact te brengen met anderen.

Voor meer informatie zie: Subsidie voor ideeën tegen eenzaamheid in Cranendonck | Cranendonck
Daarnaast hebben we Cordaad Welzijn als belangrijke subsidiepartner actief. Naast activiteiten bieden zij diensten en vrijwilligersprojecten (zoals de Vrijwillige Hulpdienst en

ANWB AutoMaatje) om mensen mobiel en in contact te houden. Ook hebben we in elke kern een sociaal makelaar, deze heeft als taak kwetsbare groepen te signaleren en gemeenschapskracht aan te boren. Ook het sociaal team heeft bij huisbezoeken een signalerende rol voor eenzaamheid.

Op activiteitenniveau vinden er in de verschillende kernen in de gemeenschapshuizen koffie- of inloopmomenten plaats, naast verschillende sociale, culturele en sportieve activiteiten, o.a. de senioren-, buurt- en sportverenigingen spelen hier een belangrijke rol in.
Er zijn bijeenkomsten via projecten zoals Join Us om eenzaamheid onder jongeren aan te pakken en hen een steuntje in de rug te bieden.

Naast lokale activiteiten zijn er ook landelijke campagnes en is er de landelijke luisterlijn. Veel gesprekken (in 2025 ruim 330.000) gaan over eenzaamheid, geestelijke gezondheid en onrust. Bijna 70% van deze gesprekken vond plaats buiten kantooruren, op momenten dat mensen meestal nergens anders terechtkunnen met hun verhaal.

4. Hoe zorgt het college voor continuïteit van ondersteuning in periodes waarin eenzaamheid toeneemt (zoals vakanties), en werkt het college vanuit één samenhangende levensloopaanpak met aandacht voor preventie, vroeg signalering en passende ondersteuning voor alle leeftijdsgroepen?

In het Beleidsplan Sociaal Domein 2025-2030 is vastgesteld wat onze ambitie is. We willen een transformatie van curatief naar preventief vormgeven waarbij we inzetten op vitale gemeenschappen en een optimale samenwerking met inwoners en ketenpartners. Het gedachtengoed van Positieve Gezondheid vormt hierbij de basis en rode draad. Hier hoort één samenhangende levensloopaanpak bij. Samen met inwoners en onze ketenpartners bekijken we welke kernen welke aandacht nodig hebben, afhankelijk van de infrastructuur en de veerkracht per kern.

In gezamenlijkheid met gemeenten in Zuid-Oost Brabant, maar ook met de GGD, welzijnsorganisaties, zorgpartners en -verzekeraars is er een regiobeeld en een regioplan opgesteld. Onderdeel van het regioplan wordt de werkagenda AZWA, deze wordt in Q4 2026 in het college vastgesteld. Gemeenten zijn hierin verantwoordelijk voor het neerzetten van een stevige, doorlopende sociale basisinfrastructuur.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Cranendonck,

De secretaris	De burgemeester
E. Jacobs	F.A.P. van Kessel